

Dato: 26. juli 2016
Kontor: Nordatlantenheden
Sagsbeh: Morten Søndergård Peder-
sen
Sagsnr.: 2014-411-0050
Dok.: 2004883

Udkast til

Forslag

til

Lov om ændring af retsplejelov for Grønland og krimi- nallov for Grønland

(Telefonforkyndelse, magtanvendelse i grønlandske anstalter samt tilhold,
opholdsforbud og bortvisning m.v.)

§ 1

I retsplejelov for Grønland, lov nr. 305 af 30. april 2008, som ændret bl.a. ved lov nr. 740 af 25. juni 2014 og senest ved lov nr. 639 af 8. juni 2016, foretages følgende ændringer:

1. I § 54 indsættes efter nr. 14 som nyt nummer:

»15) Sager om prøvelse af afgørelser om tilhold, opholdsforbud og bortvisning.«

Nr. 15 bliver herefter nr. 16.

2. I § 55 ændres »og søforklaringer« til: »søforklaringer«, og efter »jf. § 54, nr. 12,« indsættes: »og sager om prøvelse af afgørelser om tilhold, opholdsforbud og bortvisning, jf. § 54, nr. 15,«.

3. I § 57, *stk. 1*, ændres »§ 54, nr. 15.« til: »§ 54, nr. 16.«

4. Efter § 129 indsættes:

»§ 129 a. Anvendelse af kommunikation pr. sms kan ske, hvis

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

- 1) der er tale om en efterfølgende bekræftelse på en telefonforkyndelse, eller
- 2) der er tale om en påmindelse til den, der skal give møde i retten, om tid og sted for det pågældende retsmøde.«

5. I § 133, stk. 1, nr. 2, ændres »postforkyndelse eller« til: »postforkyndelse,«.

6. I § 133, stk. 1, nr. 3, ændres »brevforkyndelse.« til: »brevforkyndelse eller«.

7. I § 133, stk. 1, indsættes som nr. 4:
»4) telefonforkyndelse.«

8. I § 133 indsættes som stk. 5 og 6:

»Stk. 5. Telefonforkyndelse sker ved, at den meddelelse, der skal forkyndes, med eventuelle bilag telefonisk gives den pågældende, der forinden eller efterfølgende får tilsendt eller overdraget dokumentet og efterfølgende får tilsendt en bekræftelse på forkyndelsen. Ved telefonforkyndelse anses meddelelsen for forkyndt, hvis personen vedkender sig at være den person, der skal ske forkyndelse for, og personen må antages at have forstået telefonsamtalen. Forkyndelsen anses for sket den dag, meddelelsen telefonisk gives den pågældende.

Stk. 6. Forkyndelsesformerne i stk. 1, nr. 1-3, kan anvendes, når der skal ske forkyndelse for selskaber, foreninger, fonde og boer m.v. (juridiske personer).«

9. I § 134 indsættes efter »Brevforkyndelse«: »og telefonforkyndelse«.

10. I § 139, stk. 1, indsættes som 2. pkt.:

»Ansatte ved retterne kan foretage telefonforkyndelser uden særlig beskikkelse.«

11. I § 139, stk. 2, ændres »personer til som stævningsmand at foretage forkyndelser« til: »stævningsmænd til at foretage stævningsmandsforkyndelser og telefonforkyndelser«.

12. I § 139, stk. 3, ændres »som stævningsmand at foretage enkelte forkyndelser« til: »at foretage enkelte stævningsmandsforkyndelser og telefonforkyndelser«.

13. I § 420, *stk. 1*, indsættes efter »offentlig påtale,«: »eller en krænkelse som nævnt i § 2, *stk. 1*, nr. 1, i lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning«.

§ 2

I kriminallov for Grønland, lov nr. 306 af 30. april 2008, som ændret ved § 1 i lov nr. 735 af 25. juni 2014 og § 4 i lov nr. 103 af 3. februar 2016, foretages følgende ændringer:

1. § 94, *stk. 2*, ophæves.
2. I § 173 udgår »Justitsministeriet,«.
3. I § 222, *stk. 2*, ændres »skub og stav« til: »skjold, stav og peberspray«.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den [...]

Stk. 2. Lovens § 2, nr. 1, finder ikke anvendelse for overtrædelse af advarsler meddelt før lovens ikrafttræden. For sådanne overtrædelser finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning

2. Telefonforkyndelse mv.

2.1. Gældende ret

2.1.1. Pligt til forkyndelse

2.1.2. Forkyndelsesformer

2.1.3. Beskikkelse af stævningsmænd

2.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

2.2.1. Indførelse af regler om telefonforkyndelse

2.2.2. Fremgangsmåden ved telefonforkyndelse

2.2.3. Forkyndelse for den pågældende

2.2.4. Forkyndelse for juridiske personer

2.2.5. Bekræftelse og påmindelse pr. sms

2.2.6. Geografiske forhold

2.2.7. Anke ved forkyndelse

2.2.8. Frister

2.2.9. Beskikkelse af stævningsmænd mv.

3. Magtanvendelse i grønlandske anstalter

3.1. Gældende ret

3.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

3.2.1. Anvendelse af skjold

3.2.2. Anvendelse af peberspray

3.2.3. Anvendelse af skub

4. Tilhold, opholdsforbud og bortvisning
5. Kriminalforsorgens organisation
6. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
7. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.
8. Administrative konsekvenser for borgerne
9. Miljømæssige konsekvenser
10. Forholdet til EU-retten
11. Hørte myndigheder mv.
12. Sammenfattende skema

1. Indledning

Forkyndelse har til formål at sikre, at en meddelelse kommer frem til adressaten, så adressaten har mulighed for at gøre sig bekendt med indholdet, samt at sikre den, der har iværksat forkyndelsen, det fornødne bevis for, at meddelelsen er kommet frem, så de retsvirkninger, der er knyttet til forkyndelsen, kan indtræde.

Reglerne om forkyndelse af processuelle meddelelser i civile sager og kriminalsager i Grønland findes i den grønlandske retsplejelovs kapitel 11 (§§ 129-140) og i bekendtgørelse nr. 1357 af 15. december 2009 om forkyndelse af processuelle meddelelser i Grønland.

Den grønlandske retsplejelov trådte i kraft den 1. januar 2010, og reglerne om forkyndelse af processuelle meddelelser er ikke ændret siden lovens ikrafttræden.

I Danmark blev der i 2009 af Justitsministeriet nedsat en arbejdsgruppe, der skulle foretage en gennemgang af regler og praksis vedrørende forkyndelse i den danske retsplejelov og på baggrund heraf vurdere, hvordan forkyndelse kan gennemføres mere effektivt under hensyntagen til retssikkerheden og formålet.

Baggrunden herfor var, at der på daværende tidspunkt anvendtes betydelige ressourcer ved retterne og hos politiet på at få forkyndt indkaldelser mv. i både civile sager og i kriminalsager. Det forekom endvidere jævnligt, at

manglende rettidig forkyndelse eller udeblivelse fra modtageren af forkyndelsen medførte omberømmelser og udsættelser af retsmøder.

Arbejdsgruppen afgav betænkning i november 2011 (nr. 1528), og reglerne om forkyndelse i den danske retsplejelov blev på baggrund af betænkningen ændret ved lov nr. 1242 af 18. december 2012. Det indebærer bl.a., at der blev indført mulighed for telefonforkyndelse og mulighed for, at retterne og politiet kan sende sms-påmindelser til personer, der skal møde i retten.

Der har fra flere sider – bl.a. fra Grønlands Landsret, Retten i Grønland og Politimesteren i Grønland – været fremsat ønske om at indføre tilsvarende regler om telefonforkyndelse i Grønland. Justitsministeriet har endvidere i 2015 i Rådet for Grønlands Retsvæsen tilkendegivet, at man vil indføre regler om telefonforkyndelse i Grønland, hvilket Rådet tog positivt til efterretning.

Nærværende lovforslag har på den baggrund til formål at indføre mulighed for telefonforkyndelse og mulighed for at sende sms-påmindelser til personer, der skal møde i retten, i Grønland. Med henblik herpå lægges der med lovforslaget op til at foretage de nødvendige ændringer af den grønlandske retsplejelov.

Ud over reglerne om telefonforkyndelse lægges der med lovforslaget op til at ændre den grønlandske kriminallov med henblik på at give ansatte ved de grønlandske anstalter mulighed for at anvende peberspray og skjold over for de indsatte. Forslaget har baggrund i en anbefaling herom fra Rådet for Grønlands Retsvæsen.

Endelig lægges der med lovforslaget op til at foretage visse ændringer af den grønlandske kriminallov og den grønlandske retsplejelov, som har sammenhæng med en samtidig ikraftsættelse for Grønland ved kongelig anordning af lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning.

2. Telefonforkyndelse mv.

2.1. Gældende ret

2.1.1. Pligt til forkyndelse

Efter § 129, stk. 1, i den grønlandske retsplejelov skal meddelelser fra retten forkyndes, når det er bestemt ved lov.

Herudover indeholder den grønlandske retsplejelovs § 129, stk. 2, en regel om, at meddelelser fra retten gives på den måde, som retsformanden bestemmer, medmindre loven indeholder anden bestemmelse herom.

En part i en civil sag kan give afkald på at få underretning om processuelle meddelelser ved forkyndelse, jf. den grønlandske retsplejelovs § 130. Har en part antaget en advokat til at udføre sagen, kan forkyndelse vedrørende sagen endvidere ske for advokaten, jf. lovens § 131, stk. 1. Parten kan endvidere udpege en person, over for hvem forkyndelsen kan ske, jf. lovens § 131, stk. 2.

Der er efter den grønlandske retsplejelov bl.a. krav om forkyndelse af anklageskrift og ankemeddelelse i kriminalsager, jf. §§ 441 og 539, og af stævning og ankestævning i civile sager, jf. §§ 219 og 503, samt ved indkaldelse af vidner, jf. § 148.

2.1.2. Forkyndelsesformer

Forkyndelse kan ske ved, at meddelelsen afleveres til den pågældende af en polititjenestemand, en kommunefoged eller en stævningsmand (stævningsmandsforkyndelse), hvorved den pågældende opfordres til på stedet at bekræfte modtagelsen, jf. den grønlandske retsplejelovs § 133, stk. 1, nr. 1.

Forkyndelsen kan endvidere ske ved, at meddelelsen på samme måde som ved stævningsmandsforkyndelse afleveres til den pågældende, dog ved at postvæsenet forestår afleveringen (postforkyndelse), jf. den grønlandske retsplejelovs § 133, stk. 1, nr. 2.

Endelig kan der efter den grønlandske retsplejelovs § 133, stk. 1, nr. 3, ske forkyndelse ved, at den skriftlige meddelelse sendes til personen sammen

med en anmodning om, at vedkommende underskriver og returnerer en vedlagt bekræftelse for modtagelsen (brevforkyndelse).

De forskellige forkyndelsesformer er sideordnede. Den, der iværksætter forkyndelse, vælger således selv, på hvilken måde forkyndelse skal ske, jf. § 1, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1357 af 15. december 2009 om forkyndelse af processuelle meddelelser i Grønland. Dog kan private ikke iværksætte postforkyndelse uden rettens medvirken, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 2.

For så vidt angår stævningsmandsforkyndelse og postforkyndelse følger det af den grønlandske retsplejelovs § 135, stk. 1, at dette så vidt muligt bør ske for den pågældende personligt på hans bopæl, midlertidige opholdssted eller arbejdssted. Forkyndelse for den pågældende personligt er dog gyldig, uanset hvor den sker.

Hvis den pågældende ikke selv træffes, kan forkyndelse ske på bopælen eller opholdsstedet for personer, der hører til husstanden, eller, hvis den pågældende bor til leje i en andens bolig, for udlejeren eller dennes ægtefælle, for så vidt de pågældende træffes på bopælen eller opholdsstedet, ligesom forkyndelse kan ske på den pågældendes arbejdssted over for arbejdsgiveren eller dennes repræsentant eller, for så vidt angår selvstændigt erhvervsdrivende, på den pågældendes kontor, værksted eller forretningslokale over for personer, der er ansat i virksomheden, jf. den grønlandske retsplejelovs § 135, stk. 2, nr. 1 og 2. For søfolks vedkommende kan forkyndelsen ske på det skib, hvortil de hører, for en til skibet hørende person eller på rederiets kontor for rederen eller dennes repræsentant, jf. § 135, stk. 2, nr. 3. I disse tilfælde kan forkyndelse dog ikke ske for personer under 18 år, jf. § 135, stk. 3.

Ved postforkyndelse overgives forsendelsen og ved stævningsmandsforkyndelse en genpart af meddelelsen og eventuelle bilag til den, for hvem forkyndelse sker. Sker forkyndelse ikke over for vedkommende personligt, anføres på forsendelsen eller genparten af meddelelsen, hvornår og over for hvem forkyndelse er sket, jf. den grønlandske retsplejelovs § 135, stk. 4.

Nægter en person, for hvem forkyndelse kan ske efter den grønlandske retsplejelovs § 135, stk. 2, uden rimelig grund at modtage forkyndelse, eller undlader vedkommende, efter at forkyndelse er sket, at overlevere det modtagne til adressaten for forkyndelsen, selv om dette kunne være sket uden væsentlig merudgift eller besvær, kan han ved rettens beslutning til-

pligtes at erstatte de omkostninger, der er en følge af hans nægtelse eller undladelse, jf. lovens § 135, stk. 5.

Ved brevforkyndelse anses meddelelsen for forkyndt den dag, modtageren anfører at have modtaget meddelelsen, jf. den grønlandske retsplejelovs § 133, stk. 4. Er der ikke anført nogen modtagelsesdag, eller er den angivne modtagelsesdag senere end datoen i poststemplet på tilbagesendelsen, anses forkyndelse for sket på poststemplets dato.

Efter den grønlandske retsplejelovs § 134 kan brevforkyndelse kun ske for den pågældende personlig, jf. dog lovens § 131 om forkyndelse for advokater eller udpegede personer.

Ud over de ovennævnte almindelige forkyndelsesregler indeholder den grønlandske retsplejelov bl.a. regler om forkyndelse i den øvrige del af riget eller i udlandet samt om forkyndelse i Statstidende eller i Atuagagdliutit (AG/Grønlandsposten), jf. §§ 136 og 137.

Det følger endvidere af den grønlandske retsplejelovs § 132, stk. 1, at en beslutning om tidspunktet for et nyt møde eller for en retshandlings foretagelse, der træffes i et retsmøde, anses for at være forkyndt for de personer, der er til stede i retsmødet. Efter § 132, stk. 2, anses beslutningen efter bestemmelsens stk. 1 endvidere for at være forkyndt for personer, der har været lovligt tilsagt til mødet, men som enten er udeblevet eller uberettiget har forladt mødet, forinden beslutningen blev truffet. Retten skal dog give de pågældende meddelelse om beslutningen, hvis denne må antages at være af særlig interesse for dem.

Efter den grønlandske retsplejelovs § 138, stk. 1, er en forkyndelse gyldig, selv om meddelelsen ikke kommer til vedkommendes kundskab. Er det dokument, der skal forkyndes, kommet vedkommende i hænde, anses forkyndelse for sket, selv om forkyndelsen ikke er foretaget i overensstemmelse med reglerne i lovens §§ 133-135, jf. § 138, stk. 2.

2.1.3. Beskikkelse af stævningsmænd

Det fremgår af § 139, stk. 2, i den grønlandske retsplejelov, at Politimesteren i Grønland for hver retskreds beskikker det nødvendige antal personer til som stævningsmænd at foretage forkyndelser af retlige meddelelser. Det fremgår ligeledes, at en forkyndelse er gyldig, selv om stævningsmanden har handlet uden for den retskreds, hvortil vedkommende er beskikket.

Endvidere er der efter den grønlandske retsplejelovs § 139, stk. 3, mulighed for, at politiet eller retsformanden om nødvendigt kan bemyndige en dertil egnet person til som stævningsmand at foretage enkelte forkyndelser.

Polititjenestemænd og kommunefogeder kan uden særlig beskikkelse foretage forkyndelse, jf. den grønlandske retsplejelovs § 139, stk. 1.

2.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

2.2.1. Indførelse af regler om telefonforkyndelse

Som beskrevet under pkt. 1 blev der med ændringen af den danske retsplejelov i 2012 skabt mulighed for at foretage telefonisk forkyndelse af processuelle meddelelser i civile sager og straffesager i Danmark. Der blev endvidere givet mulighed for, at en telefonisk forkyndelse kan bekræftes pr. sms, samt at der kan sendes en påmindelse pr. sms til den, der skal møde i retten, om tid og sted for det pågældende retsmøde.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at de hensyn, der lå til grund for indførelsen af regler om telefonforkyndelse i Danmark, i vidt omfang er identiske med de hensyn, der gør sig gældende i forhold til Grønland, og det foreslås derfor at indføre tilsvarende regler i den grønlandske retsplejelov.

Det foreslås således, at det i § 133, stk. 1, i den grønlandske retsplejelov, som fastsætter de mulige forkyndelsesformer, tilføjes, at forkyndelse kan ske i form af telefonforkyndelse.

Telefonforkyndelse vil som udgangspunkt kunne benyttes i alle typer sager og for alle dokumenter. Visse dokumenter vil dog være særligt egnede til at være genstand for telefonisk forkyndelse, f.eks. indkaldelser, konkursbegæringer og retsmødebegæringer. Omvendt kan f.eks. stævninger i civile sager og anklageskrifter konkret være for omfattende og komplicerede til at være egnede til telefonisk forkyndelse. Det er op til myndigheden at vurdere, om et konkret dokument er egnet til telefonforkyndelse.

Hvis lovforslaget vedtages, vil de nærmere regler om telefonforkyndelse skulle fastsættes administrativt i medfør af den grønlandske retsplejelovs § 140, stk. 1, 1. pkt. (der ikke foreslås ændret), hvorefter justitsministeren fastsætter nærmere regler om forkyndelse og regler om vederlaget til stævningsmænd.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 5-7.

2.2.2. Fremgangsmåden ved telefonforkyndelse

Det foreslås, at der i den grønlandske retsplejelovs § 133 indsættes et nyt stykke, som fastsætter, at telefonforkyndelse sker ved, at den meddelelse, der skal forkyndes, med eventuelle bilag telefonisk gives den pågældende, der forinden eller efterfølgende får tilsendt eller overdraget dokumentet og efterfølgende får tilsendt en bekræftelse på forkyndelsen. Ved telefonforkyndelse anses meddelelsen for forkyndt, hvis personen vedkender sig at være den person, der skal ske forkyndelse for, og personen må antages at have forstået telefonsamtalen. Forkyndelse anses for sket den dag, meddelelsen telefonisk gives den pågældende.

Ved telefonforkyndelse skal meddelelsen med eventuelle bilag således sendes eller overdrages forinden eller efterfølgende til den pågældende. Den pågældendes modtagelse af dokumentet vil dog ikke være en betingelse for at anse forkyndelse for sket. Hvis myndigheden har sendt dokumentet, men den pågældende ikke modtager det, er det således vedkommendes eget ansvar at bede om genfremsendelse. Forkyndelse skal anses for sket den dag, meddelelsen telefonisk gives den pågældende.

Henset til, at meddelelsen med eventuelle bilag forinden eller efterfølgende overdrages til den pågældende, er det Justitsministeriets opfattelse, at det ikke er nødvendigt, at dokumentet i sin helhed læses op i forbindelse med telefonsamtalen. Såfremt den pågældende ønsker det, kan det dog kræves, at der sker en oplæsning af dokumentet i sin helhed. Myndigheden skal vejlede den pågældende om adgangen hertil.

Ved telefonforkyndelse påhviler det den person, der foretager telefonforkyndelsen, at vurdere, om den person, der skal forkyndes for, må antages at have forstået telefonsamtalen. Man kunne f.eks. forestille sig, at den pågældende forekommer ude af stand til at forstå en besked af den omhandlede karakter på grund af sygdom eller handicap eller på grund af påvirkning af alkohol eller lignende. I sådanne tilfælde kan forkyndelse ikke anses for sket, og en anden forkyndelsesform må derfor anvendes i stedet. Man kunne endvidere forestille sig, at den person, der skal forkyndes for, ikke – eller ikke særligt godt – taler dansk, eller den medarbejder, der skal foretage telefonforkyndelsen, ikke taler grønlandsk. I sådanne tilfælde påhviler der den person, der forestår forkyndelsen, en særlig forpligtelse til at

sikre sig, at den person, der skal forkyndes for, reelt har forstået indholdet af forkyndelsen. Såfremt dette ikke er tilfældet kan forkyndelse ikke anses for sket, og en anden forkyndelsesform må derfor anvendes i stedet.

Det er en forudsætning for effektivt at kunne gennemføre telefonforkyndelse, at den, der skal foretage forkyndelse, har adgang til oplysninger om relevante telefonnumre, herunder hemmelige telefonnumre.

Teleområdet er i Grønland et overtaget sagsområde, og ændringer på området skal derfor foretages af Grønlands Selvstyre. Det vil således være en forudsætning for, at der kan ske telefonforkyndelse for personer med hemmelige telefonnumre i Grønland, at der i grønlandsk lovgivning skabes adgang til oplysninger om hemmelige telefonnumre for de myndigheder, der skal foretage telefonforkyndelse.

Den forkyndende myndighed skal i den forbindelse sikre, at adgangen til oplysningerne kun anvendes i forbindelse med telefonforkyndelser, og at kun de personer, der er beskikket mv. til at foretage telefonforkyndelse, har adgang til oplysningerne.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 8.

2.2.3. Forkyndelse for den pågældende

Det er Justitsministeriets opfattelse, at telefonforkyndelse alene skal kunne foretages over for den pågældende selv.

Det foreslås derfor, at det i den grønlandske retsplejelovs § 134, som fastsætter, at brevforkyndelse kun kan ske for adressaten personligt, tilføjes, at dette også gælder for telefonforkyndelse.

Telefonforkyndelse bør også kunne ske på arbejdspladsen, men kun for den pågældende selv. Den forkyndende myndighed skal således kunne rette henvendelse til arbejdspladsen og bede om at tale med den pågældende. Den, der foretager forkyndelsen, må dog ikke oplyse over for arbejdsstedet, hvad henvendelsen angår.

Det er i øvrigt vigtigt, at den forkyndende myndighed sikrer sig, at personen, som myndigheden har rettet telefonisk henvendelse til, vedkender sig at være den person, der skal ske forkyndelse for. Myndigheden bør derfor foretage kontrol af den pågældendes fødselsdato. Det forekommer således,

at en person er registreret som ejer af flere af husstandens telefoner. F.eks. vil forældre ofte være registreret som ejere af deres børns mobiltelefoner. Endvidere benyttes telefoner med taletidskort i vidt omfang i Grønland, og ejeren af disse bliver alene registreret ved oprettelsen af nummeret. Ved en overdragelse sker der i langt de fleste tilfælde ikke en omregistrering af ejeren af taletidskortet. I disse tilfælde bør myndigheden ligeledes være særligt opmærksom i forbindelse med identifikationen af den pågældende. Det samme gør sig gældende, når myndigheden foretager telefonforkyndelse på arbejdspladsen. Hvis den pågældende ikke vil oplyse sin identitet, eller hvis der i øvrigt er tvivl om den pågældendes identitet, må der således anvendes en anden forkyndelsesform.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 9.

2.2.4. Forkyndelse for juridiske personer

Der er ikke i den gældende grønlandske retsplejelov særlige regler om forkyndelse for juridiske personer, hvorfor det må antages, at der er adgang til at anvende alle lovens forkyndelsesformer over for disse.

Justitsministeriet finder ikke, at der bør være adgang til at anvende telefonforkyndelse over for juridiske personer. Dette skyldes, at der – navnlig for så vidt angår større virksomheder – vil være risiko for, at den, der modtager telefonforkyndelsen, ikke videregiver meddelelsen – eller ikke videregiver den korrekt – til rette vedkommende i virksomheden.

Det foreslås derfor, at der i den grønlandske retsplejelovs § 133 indsættes et nyt stykke, som fastsætter, at forkyndelse over for juridiske personer alene kan ske i form af stævningsmandsforkyndelse, postforkyndelse og brevforkyndelse.

Ved ”selskaber, foreninger, fonde og boer mv. (juridiske personer)” forstås, medmindre andet er bestemt, enhver juridisk person, herunder aktie-, anparts- og andelsselskaber, interessentskaber, foreninger, fonde, boer og myndigheder.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 8.

2.2.5. Bekræftelse og påmindelse pr. sms

Justitsministeriet finder, at en efterfølgende bekræftelse af en telefonforkyndelse til en mobiltelefon bør kunne ske pr. sms.

Justitsministeriet finder endvidere, at det vil være et egnet middel til at reducere antallet af udeblivelser fra retsmøder, at politiet og domstolene får adgang til at sende en påmindelse pr. sms til en person, der skal møde i retten. Det er i sagens natur alene relevant at sende påmindelser, hvis der skal ske personligt fremmøde i retten.

Det foreslås derfor, at der indsættes en ny § 129 a i den grønlandske retsplejelov, som fastsætter, at der kan ske anvendelse af kommunikation pr. sms, hvis der er tale om en bekræftelse på en telefonforkyndelse eller en påmindelse til en person, der skal give møde i retten, om tid og sted for retsmødet.

Hvis telefonforkyndelsen er sket til en fastnettelefon, og der derfor ikke er mulighed for at sende en bekræftelse pr. sms, vil bekræftelse skulle foretages ved almindeligt brev.

Påmindelser vil særligt være relevant i sager, hvor der sker berømmelse lang tid forud for retsmødet.

Påmindelsen bør af sikkerhedsmæssige årsager og for at beskytte personlige oplysninger begrænses til indeholde tekst som ”Husk retsmøde [dato/kl.] i [retten]”, og ikke angive, hvilken afdeling (f.eks. fogedretten) den pågældende skal møde i. Der må således ikke ske fremsendelse af fortrolige oplysninger pr. sms.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 4.

2.2.6. Geografiske forhold

Der vil ved telefonforkyndelse kunne ske forkyndelse overalt i verden og derved også i en situation, hvor den pågældende eksempelvis er bortrejst fra Grønland i en periode, uden at retten er bekendt hermed.

I disse situationer bør domstolene efter Justitsministeriets opfattelse, inden for rammerne af de gældende regler på området, anlægge en mere lempelig

vurdering ved anmodninger om udsættelse af sagen, når det er åbenbart, at vedkommende ikke har praktisk mulighed for at være til stede i retten.

Det samme gør sig gældende ved spørgsmål om, hvorvidt en udeblivelse i sådanne tilfælde har karakter af lovligt forfald. Her bør der ligeledes efter omstændighederne anlægges en lempelig vurdering ved indgivelse af anmodning om genoptagelse af en sag efter den grønlandske retsplejelovs § 232, stk. 1, 2. pkt.

2.2.7. Anke ved forkyndelse

Det kan forekomme, at den pågældende – ved telefonforkyndelse af en kriminaldom – oplyser, at vedkommende ønsker at anke dommen. Det fremgår af den grønlandske retsplejelovs § 538, stk. 2, at en ankemeddelelse kan fremsættes mundtligt til den person, som foretager forkyndelsen, og som i så fald skal gøre notat herom. Denne regel vil efter Justitsministeriets opfattelse også finde anvendelse ved telefonforkyndelse.

2.2.8. Frister

I den grønlandske retsplejelov er der fastsat en række frister, der regnes fra forkyndelsen. F.eks. indeholder lovens § 150, stk. 2, en frist for begæring om omgørelse af en beslutning, hvorved bøde eller erstatning er pålagt et fraværende vidne (14 dage fra forkyndelse af beslutningen). Det følger endvidere af lovens § 219, at retten ved forkyndelse af en stævning vejleder om, hvad sagsøgte skal foretage sig for at varetage sine interesser i sagen inden en frist, der fastsættes af retten, og som regnes fra stævningens forkyndelse. Hertil kommer regler, der indeholder frister for myndighedernes forkyndelse, f.eks. lovens § 441, stk. 2, hvorefter anklageskrift og indkaldelse med oplysning om hovedforhandlingen skal forkyndes for tiltalte senest 1 uge før, hovedforhandlingen finder sted.

Når der foretages telefonforkyndelse, er det derfor vigtigt, at der er opmærksomhed på sådanne tidsfrister. Det forudsættes i den forbindelse, at telefonforkyndelse ikke anvendes, hvis brevet med de dokumenter, der skal forkyndes, ikke kan forventes modtaget hos adressaten inden fristen.

I relation til de frister, der regnes fra forkyndelsen, f.eks. den nævnte frist i den grønlandske retsplejelovs § 150, stk. 2, forudsættes det, at meddelelsen med eventuelle bilag overgives til afsendelse umiddelbart efter, at telefon-

forkyndelsen har fundet sted (medmindre meddelelsen med eventuelle bilag er blevet fremsendt inden telefonforkyndelsen).

For så vidt angår frister, der fastsættes af retten, f.eks. ovennævnte frist efter den grønlandske retsplejelovs § 219, forudsættes det, at der i forbindelse med fastsættelsen af svarfristen tages hensyn til, at der er sket telefonforkyndelse, og at meddelelsen med eventuelle bilag derfor først på et senere tidspunkt vil være kommet frem til modtageren og således vil kunne danne grundlag for udarbejdelse af svarskrift (medmindre meddelelsen med eventuelle bilag allerede er blevet fremsendt inden telefonforkyndelsen).

2.2.9. Beskikkelse af stævningsmænd mv.

Stævningsmandsforkyndelser foretages efter den gældende grønlandske retsplejelov af polititjenestemænd, kommunefogeder og stævningsmænd beskikket af Politimesteren i Grønland. Det er Justitsministeriets opfattelse, at telefonforkyndelse ligeledes bedst varetages af disse persongrupper.

Endvidere finder Justitsministeriet, at politiet og retsformanden om nødvendigt skal have mulighed for at bemyndige en dertil egnet person til som stævningsmand at foretage enkelte telefonforkyndelser på samme måde, som det efter gældende ret er muligt at bemyndige personer til at foretage stævningsmandsforkyndelser.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at polititjenestemænd og kommunefogeder på baggrund af formuleringen af den grønlandske retsplejelovs § 139, stk. 1 – ud over stævningsmandsforkyndelse – vil have mulighed for at foretage telefonforkyndelse uden særlig beskikkelse.

Det fremgår af betænkning nr. 1442/2004 om det grønlandske retsvæsen, at stævningsmandsordningen bør være placeret hos politiet, idet politiet kan kombinere foretagelsen af forkyndelser med politimæssige opgaver som f.eks. patruljering, ligesom politiets mandskab gennem dets lokal- og personkendskab mv. har særligt gode muligheder for at tilvejebringe de fornødne oplysninger om en persons bopæl og opholdssted mv.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at disse hensyn ikke gør sig gældende i forhold til telefonforkyndelse, og at det på den baggrund vil være hensigtsmæssigt, at adgangen til at foretage forkyndelse uden særlig beskikkelse også kommer til at gælde ansatte ved retterne, når der er tale om tele-

fonforlyndelse. Med ændringen af den grønlandske retsplejelovs § 139, stk. 1, foreslås det derfor, at ansatte ved retterne ligeledes skal have mulighed for at foretage telefonforlyndelse uden særlig beskikkelse.

Det foreslås endvidere med ændringen af den grønlandske retsplejelovs § 139, stk. 2, at stævningmænd, der er beskikket af Politimesteren i Grønland – ud over stævningmandsforlyndelse – skal kunne foretage telefonforlyndelse.

Det foreslås endelig, at det i den grønlandske retsplejelovs § 139, stk. 3, fastsættes, at politiet og retsformanden om nødvendigt skal have mulighed for at bemyndige en dertil egnet person til – ud over enkelte stævningmandsforlyndelser – at foretage enkelte telefonforlyndelser.

Det forudsættes, at den beskikkende eller bemyndigende myndighed i forbindelse med beskikkelsen eller bemyndigelsen instruerer den beskikkede eller bemyndigede i, hvordan den pågældende skal foretage stævningmandsforlyndelser og telefonforlyndelser, og i øvrigt vejleder den beskikkede eller bemyndigede med hensyn til dennes pligter.

Der henvises til lovforslaget § 1, nr. 10-12.

3. Magtanvendelse i grønlandske anstalter

3.1. Gældende ret

Kriminallovens § 222 regulerer kriminalforsorgens magtanvendelse over for den indsatte ved fuldbyrdelse af domme med anstaltsanbringelse i Grønland.

Kriminallovens § 222 er nyaffattet i den nugældende kriminallov, lov nr. 306 af 30. april 2008, der trådte i kraft i 1. januar 2010, men bestemmelsen er stort set en videreførelse af retstilstanden inden ændringen af bestemmelsen. Der er hverken i betænkning nr. 1442/2004 om det grønlandske retsvæsen, som loven bygger på, eller i forarbejderne til kriminalloven, jf. Folketingstidende 2007-08, tillæg A, side 1581, givet nogen nærmere begrundelse for valget af magtanvendelsesformer.

Efter kriminallovens § 222, stk. 1, kan en institution anvende magt over for en indsat, hvis det er nødvendigt for at afværge truende vold eller overvinde voldsom modstand, for at hindre selvmord eller anden selvbeskädigelse, for at hindre undvigelse eller standse undvegne eller for at gennem-

tvinge en påbudt foranstaltning, når øjeblikkelig gennemførelse af denne er nødvendig, og den indsatte afviser eller undlader at følge personalets anvisninger herom.

Magtanvendelsen kan i medfør af kriminallovens § 222, stk. 2, ske ved greb, skub og stav.

Det almindelige proportionalitetsprincip finder anvendelse efter kriminallovens § 222, stk. 3, hvorefter magtanvendelse ikke må gennemføres, hvis det efter indgrebets formål og den krænkelse og det ubehag, som indgrebet må antages at forvolde, ville være et uforholdsmæssigt indgreb.

Magtanvendelse skal endvidere foretages så skånsomt, som omstændighederne tillader, jf. kriminallovens § 222, stk. 4, og der skal gennemføres lægetilsyn efter magtanvendelse, hvis der er mistanke om sygdom, herunder om tilskadekomst, hos den indsatte i forbindelse med anvendelsen af magt, eller hvis den indsatte anmoder om lægehjælp.

Efter kriminallovens § 222, stk. 5, fastsætter ledelsen af Kriminalforsorgen i Grønland regler om anvendelse af magt over for indsatte. På baggrund af denne bestemmelse har Kriminalforsorgen i Grønland udstedt bekendtgørelse nr. 1161 af 7. december 2009 om anvendelse af magt over for indsatte i anstalter (magtanvendelsesbekendtgørelsen).

Ifølge magtanvendelsesbekendtgørelsens § 1, stk. 2, kan magtanvendelse kun ske ved greb og stav. Selv om skub i medfør af kriminalloven er et lovligt magtmiddel i Grønland, fremgår det således modsætningsvist af den nævnte bestemmelse i magtanvendelsesbekendtgørelsen, at skub ikke kan anvendes i de grønlandske institutioner.

Baggrunden herfor er, at muligheden for magtanvendelse ved skub i de danske anstalter og arresthuse blev ophævet ved cirkulære nr. 6 af 8. januar 1996. Dette magtmiddel er således ikke lovliggjort i straffuldbyrde loven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1242 af 11. november 2015, der ikke gælder (og ikke kan sættes i kraft) for Grønland.

Skjold var et lovligt magtmiddel i Grønland, indtil den nugældende kriminallov, jf. § 34, stk. 2, i bekendtgørelse af 20. april 2006 om anstaltsophold i Grønland udstedt af politimesteren i Grønland. Det fremgår hverken af betænkning 1442/2004 om det grønlandske retsvæsen eller af forarbejderne til den gældende kriminallov, jf. Folketingstidende 2007-08, tillæg A,

side 1581, hvorfor skjold udgik som lovligt magtmiddel med den nye kriminallov. Skjold er fortsat et lovligt magtmiddel i Danmark efter straffuldbyrdelsesloven.

De skjolde, som anvendes af kriminalforsorgen, er fremstillet af polycarbonat, og findes i to typer, der begge vejer 3,5 kg. og er 55,5 cm brede, men som er henholdsvis 112,5 cm og 92,5 cm høje.

Skjoldet anvendes ved, at det holdes op foran kroppen for at beskytte den øverste del af benene og kroppen. Den ansatte i institutionen går herefter forsigtigt frem mod den indsatte, samtidig med at den indsatte anmodes om at lægge sig ned på maven, således at man ved brug af mindst mulig magt kan få lagt den indsatte i håndjern og ført den pågældende videre til et sikkert sted. Hvis den indsatte ikke følger personalets anvisninger, forsøges den pågældende presset op i et hjørne for derefter at blive trukket ned under skjoldene og herefter lagt i håndjern.

Peberspray blev indført som lovligt magtmiddel i de danske fængsler, i første omgang som en forsøgsordning i visse af kriminalforsorgens institutioner ved lov nr. 348 af 6. maj 2009, og herefter som et permanent magtmiddel ved lov nr. 183 af 8. marts 2011.

Peberspray er en væske, der består af et peberekstrakt, og som ved hjælp af en drivgas sprøjtes mod den, som den koncentrerede stråle rettes imod. Det aktive stof i peberspray er capsaicin (oleoresin capsicum).

Pebersprayeren udsender en tynd, komprimeret stråle, som virker i en afstand af op til 6-7 meter. Pebersprayeren skal ramme den pågældende i ansigtet/panden for at virke optimalt og forårsager akut øjenkrampe med deraf følgende midlertidig blindhed, som varer i ca. 30-45 minutter, og peberspray er derfor effektivt som middel til pacificering. Virkningen indtræffer øjeblikkeligt, selv hvis den pågældende har lukket øjnene under påvirkningen, fordi pebersprayeren vil virke, når vedkommende blinker med øjnene. Foruden akut øjenkrampe giver peberspray svien i huden, irritation af slimhinderne og hoste, og desuden vil den pågældende, der rammes, blive desorienteret og føle ubehag.

Generne efter anvendelse af peberspray kan afhjælpes ved at skylle ansigtet og øjnene med vand, gerne i et stykke tid, da det lindrer smerterne og skyller peberpartiklerne væk. Virkningen forsvinder helt efter ca. 2 timer,

men hvis ansigtet og øjnene skylles, forsvinder smerterne efter ca. 45 minutter.

3.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

3.2.1. Anvendelse af skjold

Direktoratet for Kriminalforsorgen og Kriminalforsorgen i Grønland har oplyst, at skjold er et nyttigt og skånsomt magtmiddel, og har på den baggrund foreslået, at det genindføres som magtmiddel bl.a. med henblik på at beskytte personalet i de grønlandske institutioner.

På den baggrund har Rådet for Grønlands Retsvæsen anbefalet, at der snarest muligt tilvejebringes hjemmel til, at der kan anvendes skjold i de grønlandske institutioner. Det foreslås derfor, at kriminalloven ændres i overensstemmelse hermed.

Det forudsættes, at skjold kun anvendes ved pacificering af den indsatte, såfremt det er nødvendigt for at afværge truende vold, betvinge voldsom modstand eller for at hindre selvmord eller anden selvbeskadigelse. Skjold bør endvidere kun anvendes, når andre lempeligere midler har været forsøgt eller åbenbart vil være utilstrækkelige.

Hvis lovforslaget vedtages, forudsættes det, at Kriminalforsorgen i Grønland i overensstemmelse hermed i magtanvendelsesbekendtgørelsen fastsætter nærmere bestemmelser om brugen af skjold i de grønlandske institutioner i medfør af kriminallovens § 222, stk. 5.

Kriminallovens almindelige regler om magtanvendelse vil i øvrigt finde anvendelse på brug af skjold som magtmiddel. Brug af skjold vil således skulle ske i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet og skånsomhedsprincippet, ligesom der efter brug af skjold efter omstændighederne skal gennemføres lægetilsyn, jf. kriminallovens § 222, stk. 3 og 4.

Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 3.

3.2.2. Anvendelse af peberspray

Erfaringerne med indførelse af peberspray som magtmiddel i danske fængsler har bl.a. vist, at muligheden for at anvende peberspray har en præventiv effekt, idet truslen om anvendelse af midlet i mange situationer har betydet, at den indsatte har efterkommet personalets anvisninger, og at

det således ikke har været nødvendigt at anvende magt. Erfaringerne har endvidere vist, at anvendelse af peberspray i mange situationer har hindret, at der var behov for yderligere magtanvendelse, ligesom muligheden for anvendelse af peberspray har bidraget til en højere grad af tryghed hos kriminalforsorgens personale.

Direktoratet for Kriminalforsorgen og Kriminalforsorgen i Grønland har oplyst, at man i forbindelse med ændringen af straffuldbyrdelsesloven i Danmark ikke fandt det nødvendigt at indføre peberspray som lovligt magtmiddel i de åbne grønlandske anstalter, men at det i flere tilfælde, navnlig i Anstalten i Nuuk, har vist sig, at peberspray ville have været et nyttigt magtmiddel, som dels kunne have forebygget mere risikofyldte former for fysisk magtanvendelse og dels kunne have styrket personalets tryghed og dermed håndteringen af sikkerhedstruende episoder. Mulighed for at anvende peberspray i de grønlandske institutioner vil endvidere kunne forebygge, at det er nødvendigt at tilkalde politiet ved tilspidsede situationer. Hertil kommer, at det vil være vigtigt at have hjemmel til at anvende peberspray, når en ny anstalt med et lukket afsnit i Nuuk forventes taget i brug i første halvdel af 2018.

På den baggrund har Rådet for Grønlands Retsvæsen anbefalet, at der snarest muligt tilvejebringes hjemmel til at anvende peberspray som magtmiddel i de grønlandske institutioner. Det foreslås derfor, at kriminalloven ændres i overensstemmelse hermed.

Hvis lovforslaget vedtages, forudsættes det, at Kriminalforsorgen i Grønland fastsætter nærmere regler om anvendelsen af peberspray som magtmiddel i magtanvendelsesbekendtgørelsen i medfør af kriminallovens § 222, stk. 5.

Der bør i den forbindelse fastsættes regler om, at der – før peberspray tages i brug mod en person – så vidt muligt skal ske orientering af den pågældende om, at institutionen har til hensigt at bruge peberspray, hvis ikke institutionens påbud efterkommes, og at det så vidt muligt skal sikres, at den pågældende har mulighed for at efterkomme påbuddet.

Der bør endvidere fastsættes regler om, at institutionen så vidt muligt og i fornødent omfang skal tilbyde at afhjælpe gener, der er forårsaget af, at en indsat har været udsat for peberspray.

Der bør endelig blive fastsat regler om, hvornår og af hvem peberspray kan bæres.

Kriminallovens almindelige regler om magtanvendelse vil med forslaget finde anvendelse på brug af peberspray som magtmiddel. Brug af peberspray vil således skulle ske i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet og skånsomhedsprincippet, ligesom der efter brug af peberspray efter omstændighederne skal gennemføres lægetilsyn, jf. kriminallovens § 222, stk. 3 og 4.

Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 3.

3.2.3 Anvendelse af skub

Henset til at skub som beskrevet under pkt. 3.1 ikke længere kan anvendes som magtmiddel i grønlandske anstalter, foreslås det, at retstilstanden lovfæstes i kriminalloven, således at skub ikke længere er et lovligt magtmiddel efter loven.

Der foreslås derimod ikke nogen ændring i retstilstanden for så vidt angår anvendelse af greb og stav.

Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 3.

4. Ændringer som følge af ikraftsættelse for Grønland af lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning

Naalakkersuisut har anmodet Justitsministeriet om, at lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning (lov nr. 112 af 3. februar 2012) sættes i kraft for Grønland. Justitsministeriet har på den baggrund udarbejdet et udkast til kongelig anordning om ikraftsættelse af loven for Grønland.

Loven indeholder en særlig hurtig og let adgang til domstolsprøvelse af afgørelser om opholdsforbud og bortvisning. I udkastet til kongelig anordning er det fastsat, at sådanne sager henlægges til kredsretterne, der i medfør af den grønlandske retsplejelovs § 55 er første instans i kriminalsager.

Afgørelser om tilhold er derimod ikke omfattet af adgangen til en særlig hurtig domstolsprøvelse, og sådanne sager vil således skulle følge de almindelige regler for domstolsprøvelse af forvaltningsafgørelser. Dette indebærer bl.a., at de skal behandles af Retten i Grønland, jf. § 57, stk. 1, og der er ikke hjemmel til at ændre herpå i den kongelige anordning.

Det er efter Justitsministeriets opfattelse uhensigtsmæssigt, at sager om tilhold – selv om reglerne i §§ 17-20 om domstolsprøvelse i lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning kun finder anvendelse for så vidt angår sager om opholdsforbud og bortvisning – skal behandles af Retten i Grønland, når der i udkastet til kongelig anordning lægges op til, at sager om bortvisning og opholdsforbud skal behandles af kredsretterne.

Det foreslås på den baggrund, at det i den grønlandske retsplejelov fastsættes, at sager om prøvelse af afgørelser om tilhold, opholdsforbud og bortvisning henhører under kredsretterne, og at der således foretages de nødvendige ændringer af lovens §§ 54, 55 og 57.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1-3.

Som følge af, at der lægges op til, at lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning sættes i kraft for Grønland ved kongelig anordning, bliver kriminallovens § 94, stk. 2, om dom for overtrædelse af en advarsel, der er meddelt den pågældende af politiet inden for de sidste 5 år (tilhold), overflødig, idet lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning indeholder en tilsvarende bestemmelse.

Kriminallovens § 94, stk. 2, foreslås på den baggrund ophævet. Der foreslås imidlertid indsat en overgangsbestemmelse, der sikrer, at overtrædelse af tilhold givet før ikrafttrædelse af lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning, fortsat kan sanktioneres efter bestemmelsen.

Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 1.

Med vedtagelsen af lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning foretoges bl.a. en ændring af reglerne om edition i den danske retsplejelovs § 804, stk. 1. Ændringen havde til formål at sikre, at det ville være muligt ved edition – det vil sige pålæg til en ikke-mistænkt om forevisning eller udlevering af genstande – at fremskaffe oplysninger om f.eks. anonyme henvendelser via internettet.

Der kan således være behov for at foretage edition med henblik på at vurdere, om betingelserne for meddelelse af tilhold er opfyldt. Det vil f.eks. skulle afgøres efter editionsreglerne, om det kan pålægges nogen at udlevere oplysninger til politiet om, hvem der er indehaver af en kendt e-mail-adresse.

Det foreslås på den baggrund, at det – ligesom i den danske retsplejelov – præciseres, at der er adgang til edition, når mistanken angår fredskrænkel- se, som kan begrunde tilhold, selv om der ikke er tale om efterforskning af en lovovertrædelse. Indgrebet bør således kunne foretages, når der forelig- ger gentagne krænkelser, eller når der foreligger en enkelt krænkel- se af en sådan grovhed, at krænkel- sen i sig selv kan give grundlag for tilhold.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 13.

5. Kriminalforsorgens organisation

Ved lov nr. 739 af 25. juni 2014 om ændring af straffeloven, lov om fuld- byrdelse af straf mv., retsplejeloven og lov om Offerfonden blev der bl.a. foretaget ændringer af straffuldbyrdelsesloven med henblik på at afskaffe den hidtil gældende ordning, hvor Direktoratet for Kriminalforsorgen hav- de direkte referat til justitsministeren.

Det foreslås på den baggrund, at kriminallovens § 173 konsekvensrettes, så bestemmelsens ordlyd kommer til at afspejle den nye ordning, hvor Direk- toratet for Kriminalforsorgen har fået samme organisatoriske placering, som almindeligvis gælder for direktorater og styrelser.

Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 2.

6. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget vurderes at have begrænsede positive økonomiske og admini- strative konsekvenser for staten.

Det vurderes således, at indførelsen af telefonforkyndelse hos politiet vil indebære en stigning i antallet af administrative forkyndelser. Dette vil så- ledes kunne frigøre enkelte operative ressourcer, der vil kunne prioriteres til andre opgaver.

Lovforslaget vurderes endvidere at have enkelte positive konsekvenser for sagsbehandlingstiden ved retterne i Grønland. Manglende forkyndelse in- debærer, at sagerne må udsættes, og lovforslaget kan således medvirke til stabilisering af sagsbehandlingstiden.

I forhold til indførelsen af skjold og peberspray i kriminalforsorgen i Grønland vurderes det, at lovforslaget vil kunne indebære enkelte udgifter, som dog afholdes indenfor den eksisterende økonomiske ramme.

Lovforslaget vurderes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for danske kommuner eller regioner.

7. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Muligheden for at sende sms-påmindelser til personer, der skal møde i retten, vurderes at have begrænsede positive økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet, idet det vil medvirke til, at færre retsmøder udsættes.

8. Administrative konsekvenser for borgerne

Muligheden for at sende sms-påmindelser til personer, der skal møde i retten, vurderes at have begrænsede positive administrative konsekvenser for borgerne, idet det vil medvirke til, at færre retsmøder udsættes.

9. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

10. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.

11. Hørte myndigheder mv.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 15. april 2016 til den 20. maj 2016 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Grønlands Landsret, Retten i Grønland, Domstolsstyrelsen, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Politimesteren i Grønland, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Kriminalforsorgen i Grønland, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Kredsdommerforeningen, Foreningen af Offentlige Anklagere, Politiforbundet i Danmark, Grønlands Politiforening, Advokatrådet, Danske Advokater, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Grønlandske Advokater, Forsvarerforeningen i Grønland, Institut

for Menneskerettigheder, Retspolitisk Forening, Fængselsforbundet, Faggruppen af Socialrådgivere i Kriminalforsorgen, Dansk Socialrådgiverforening, Foreningen af Socialchefer i Danmark, Inspektørforeningen i Kriminalforsorgen, Kriminalforsorgsforeningen, Landsforeningen KRIM, Landsforeningen af Kvindekrisecentre, Landsforeningen Hjælp Voldsofre, Joan-Søstrene, Danner, Mødrehjælpen, Offerrådgivningen i Danmark, Dansk Anti-Stalking Forening.

Et udkast til lovforslag har endvidere i perioden fra den 9. juni 2016 til den 30. juni 2016 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

KANUOKA, Kommuneqarfik Sermersooq, Grønlands Råd for Menneskerettigheder, Børnehuset Saaffik, Meewwat Inuusuttullu Oqaloqatigiinnittarfiat (MIO) – Børnetalsmanden, Meeqqat Inuunerissut – Bedre Børneliv, Det Sociale Ankenævn i Grønland, Børn og Unge Organisationen Nanu, NIISIP, NPK, IKIU, Dansk Psykologiforening kreds Grønland, Grønlands Ligestillingsråd, Landsdækkende krise- og behandlingscenter Illernit.

Endelig har et udkast til lovforslag været forelagt Grønlands Selvstyre til udtalelse.

12. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Begrænsede positive konsekvenser	Ingen af betydning
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen af betydning	Ingen af betydning
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Begrænsede positive konsekvenser	Ingen af betydning
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Begrænsede positive konsekvenser	Ingen af betydning
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Begrænsede positive konsekvenser	Ingen af betydning
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Forslaget indebærer, at sager om prøvelse af afgørelser om tilhold, opholdsforbud og bortvisning føjes til listen over sager, som efter den grønlandske retsplejelovs § 54 hører under domstolene.

Forslaget til § 55 om, at sager om prøvelse af afgørelser om tilhold, opholdsforbud og bortvisning skal behandles ved kredsretterne i første instans, gør det nødvendigt at nævne sagerne udtrykkeligt i § 54, idet de ellers ville skulle behandles af Retten i Grønland, jf. § 57.

Der henvises i øvrigt til pkt. 4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Det foreslås, at sager om prøvelse af afgørelser om tilhold, opholdsforbud og bortvisning behandles af kredsretterne i første instans.

Behandlingen af sager om prøvelse af afgørelser om opholdsforbud og bortvisning er reguleret i lov nr. 112 af 3. februar 2012 om tilhold, opholdsforbud og bortvisning, som sættes i kraft for Grønland ved kongelig anordning, og det følger bl.a. heraf, at der er en særlig hurtig og let adgang til domstolsprøvelse af disse sager, samt at de skal behandles af kredsretterne efter de regler, der gælder for kriminalretsplejen.

Med forslaget fastsættes det, at også tilholdssager – som ikke er omfattet af de særlige regler om domstolsprøvelse i §§ 17-20 i lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning – behandles af kredsretterne i første instans.

Der henvises i øvrigt til pkt. 4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Forslaget er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 1, hvorefter sager om prøvelse af afgørelser om tilhold, opholdsforbud og bortvisning indsættes som nr. 15 på listen over sager, som hører under domstolene, og bestemmelsens nuværende nr. 15 bliver derfor til nr. 16.

Der henvises i øvrigt til pkt. 4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 4

Med den foreslåede bestemmelses nr. 1 indføres der adgang til, at myndigheder uden samtykke kan sende en efterfølgende bekræftelse på en telefonforkyndelse pr. sms.

Efterfølgende bekræftelse på en telefonforkyndelse pr. sms vil være relevant i de situationer, hvor forkyndelsen er sket til en mobiltelefon, eller hvor der i forbindelse med forkyndelsen er blevet oplyst et mobiltelefonnummer, hvor den pågældende kan kontaktes.

Hvis telefonforkyndelsen er sket til en fastnettelefon, og der derfor ikke er mulighed for at sende en bekræftelse pr. sms, vil bekræftelse skulle foretages ved almindeligt brev.

Der indføres endvidere med bestemmelsens nr. 2 adgang til, at myndigheder uden samtykke kan sende en påmindelse om tid og sted for et retsmøde pr. sms.

Påmindelser vil særligt være relevant i sager, hvor der sker berømmelse lang tid forud for retsmødet.

Påmindelsen bør af sikkerhedsmæssige årsager og for at beskytte personlige oplysninger begrænses til indeholde tekst som ”Husk retsmøde [dato/kl.] i [retten]”, og ikke angive, hvilken afdeling (f.eks. fogedretten) den pågældende skal møde i. Der må således ikke ske fremsendelse af fortrolige oplysninger pr. sms.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 5

Forslaget er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 7, hvorefter der i den grønlandske retsplejelovs § 133, stk. 1, indsættes et nyt nummer.

Til nr. 6

Forslaget er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 7, hvorefter der i den grønlandske retsplejelovs § 133, stk. 1, indsættes et nyt nummer.

Til nr. 7

Det foreslås med bestemmelsen, at telefonforkyndelse indføres som ny forkyndelsesform. Efter den foreslåede bestemmelse sker telefonforkyndelse ved, at den meddelelse, der skal forkyndes, med eventuelle bilag telefonisk gives den pågældende, der forinden eller efterfølgende får tilsendt eller overdraget dokumentet og efterfølgende får tilsendt en bekræftelse på forkyndelsen pr. sms eller ved almindeligt brev.

Den pågældende kan kræve, at dokumentet i sin helhed læses op i forbindelse med telefonsamtalen. Myndigheden skal vejlede den pågældende om adgangen hertil.

Som udgangspunkt vil der kunne ske telefonforkyndelse af alle typer af dokumenter. Visse typer af dokumenter vil dog være særligt egnede til at være genstand for telefonisk forkyndelse, f.eks. indkaldelser, konkursbegæring og retsmødebegæring. Omvendt vil f.eks. stævninger i civile sager og anklageskrifter konkret kunne være for omfattende og komplicerede til at være egnede til telefonisk forkyndelse. Det vil være op til myndigheden at vurdere, om et konkret dokument vil være egnet til telefonforkyndelse.

Myndigheden meddeler den pågældende, at meddelelsen med eventuelle bilag vil blive fremsendt til den pågældende. Meddelelsen sendes til den pågældendes folkeregisteradresse eller en anden adresse efter den pågældendes ønske. Den pågældendes modtagelse af dokumentet er dog ikke en betingelse for at anse forkyndelse for sket. Hvis myndigheden har sendt dokumentet, men den pågældende ikke modtager det, er det således hans eller hendes eget ansvar at bede om genfremsendelse. Myndigheden meddeler ved forkyndelsen den pågældende dette og oplyser den pågældende om, hvortil henvendelse skal rettes, hvis dokumentet ikke kommer frem. Den pågældende har også mulighed for at aftale med myndigheden, at vedkommende afhenter dokumentet hos myndigheden. Den pågældende er herefter selv ansvarlig for afhentning af dokumentet. Det kan endvidere aftales, at dokumentet via fax eller e-mail sendes til en anden myndighed, f.eks. kommunens kontor i en bygd, hvis den, der forkyndes for, befinder sig på den pågældende myndigheds kontor i forbindelse med forkyndelsen.

Modtageren af forkyndelsen er herefter ligeledes selv ansvarlig for modtagelsen af dokumentet.

Myndigheden, der foretager telefonforkyndelse, skal umiddelbart efter telefonsamtalen sende en bekræftelse til den pågældende. Denne bekræftelse kan sendes pr. sms eller – ved forkyndelse på en fastnettelefon – ved brev til adressen, hvortil fastnettelefonen er tilknyttet. Fremsendelsen af en bekræftelse er dog ikke en gyldighedsbetingelse i forhold til forkyndelsen.

Det forudsættes i øvrigt, at telefonforkyndelse ikke anvendes, hvis brevet med dokumenterne ikke kan forventes modtaget inden en bestemt frist. Dette vil navnlig være relevant, når der skal ske forkyndelse efter f.eks. den grønlandske retsplejelovs § 441, stk. 2, om indkaldelse af tiltalte.

I relation til frister, der regnes fra forkyndelsen, f.eks. fristen i den grønlandske retsplejelovs § 150, stk. 2, for begæring om omgørelse af en beslutning, skal der sørges for, at meddelelsen med eventuelle bilag afsendes umiddelbart efter, at telefonforkyndelsen har fundet sted.

For så vidt angår frister, der fastsættes af retten, forudsættes det, at der i forbindelse med fastsættelsen af svarfristen tages hensyn til, at der er sket telefonforkyndelse, og at meddelelsen med eventuelle bilag derfor først vil nå frem til modtageren og danne grundlag for udarbejdelse af svarskrift nogle dage senere.

Ved telefonforkyndelse vil der kunne ske forkyndelse overalt i verden og derved også i en situation, hvor den pågældende eksempelvis er bortrejst fra Grønland i en periode, uden at retten er bekendt hermed. Det forudsættes, at domstolene i sådanne tilfælde – inden for rammerne af de gældende bestemmelser på området – anlægger en mere lempelig vurdering ved anmodninger om udsættelse af sagen, når det er åbenbart, at vedkommende ikke har praktisk mulighed for at komme til stede i retten. Det samme gør sig gældende ved spørgsmål om, hvorvidt en udeblivelse i sådanne tilfælde har karakter af lovligt forfald. På tilsvarende måde bør der efter omstændighederne anlægges en lempelig vurdering ved indgivelse af anmodning om genoptagelse af en sag efter den grønlandske retsplejelovs § 232, stk. 1, 2. pkt.

De nærmere regler om telefonforkyndelse vil blive fastsat administrativt i medfør af den grønlandske retsplejelovs § 140, stk. 1, 1. pkt. (der ikke fo-

reslås ændret), hvorefter justitsministeren fastsætter nærmere regler om forkyndelse og regler om vederlaget til stævningsmænd.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.1, 2.2.2, 2.2.5, 2.2.6 og 2.2.8 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 8

Den foreslåede bestemmelse i § 133, stk. 5, beskriver fremgangsmåden ved telefonforkyndelse, som der indføres mulighed for i lovforslagets § 1, nr. 7.

Med bestemmelsen fastsættes det, at telefonforkyndelse sker ved, at den meddelelse, der skal forkyndes, med eventuelle bilag telefonisk gives den pågældende, der forinden eller efterfølgende får tilsendt eller overdraget dokumentet og efterfølgende får tilsendt en bekræftelse på forkyndelsen. Ved telefonforkyndelse anses meddelelsen for forkyndt, hvis personen vedkender sig at være den person, der skal ske forkyndelse for, og personen må antages at have forstået telefonsamtalen. Forkyndelse anses for sket den dag, meddelelsen telefonisk gives den pågældende.

Ved telefonforkyndelse skal meddelelsen med eventuelle bilag således sendes eller overdrages forinden eller efterfølgende til den pågældende. Den pågældendes modtagelse af dokumentet vil dog ikke være en betingelse for at anse forkyndelse for sket. Hvis myndigheden har sendt dokumentet, men den pågældende ikke modtager det, er det således vedkommendes eget ansvar at bede om genfremsendelse. Forkyndelse skal anses for sket den dag, meddelelsen telefonisk gives den pågældende.

Henset til, at meddelelsen med eventuelle bilag forinden eller efterfølgende overdrages til den pågældende, er det Justitsministeriets opfattelse, at det ikke er nødvendigt, at dokumentet i sin helhed læses op i forbindelse med telefonsamtalen. Såfremt den pågældende ønsker det, kan det dog kræves, at der sker en oplæsning af dokumentet i sin helhed. Myndigheden skal vejlede den pågældende om adgangen hertil.

Ved telefonforkyndelse påhviler det den person, der foretager telefonforkyndelsen, at vurdere, om den person, der skal forkyndes for, må antages at have forstået telefonsamtalen. Man kunne f.eks. forestille sig, at den pågældende forekommer ude af stand til at forstå en besked af den omhandlede karakter på grund af sygdom eller handicap eller på grund af påvirk-

ning af alkohol eller lignende. I sådanne tilfælde kan forkyndelse ikke anses for sket, og en anden forkyndelsesform må derfor anvendes i stedet. Man kunne endvidere forestille sig, at den person, der skal forkyndes for, ikke – eller ikke særligt godt – taler dansk, eller den medarbejder, der skal foretage telefonforkyndelsen, ikke taler grønlandsk. I sådanne tilfælde påhviler der den person, der forestår forkyndelsen, en særlig forpligtelse til at sikre sig, at den person, der skal forkyndes for, reelt har forstået indholdet af forkyndelsen. Såfremt dette ikke er tilfældet kan forkyndelse ikke anses for sket, og en anden forkyndelsesform må derfor anvendes i stedet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger og bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 7.

Med den foreslåede bestemmelse i § 133, stk. 6, fastsættes det, hvilke forkyndelsesformer der kan anvendes, når der skal ske forkyndelse for selskaber, foreninger, fonde og boer mv. (juridiske personer).

De forkyndelsesformer, der kan anvendes i forhold til juridiske personer, er forkyndelsesformerne nævnt i den grønlandske retsplejelovs § 133, stk. 1, nr. 1-3, dvs. stævningsmandsforkyndelse, postforkyndelse og brevforkyndelse. Der kan således ikke anvendes telefonforkyndelse over for juridiske personer.

Ved ”selskaber, foreninger, fonde og boer mv. (juridiske personer)” forstås, medmindre andet er bestemt, enhver juridisk person, herunder aktie-, anparts- og andelsselskaber, interessentskaber, foreninger, fonde, boer og myndigheder.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 9

Med den foreslåede tilføjelse til § 134 fastsættes det, at telefonforkyndelse ligesom brevforkyndelse alene kan foretages over for den pågældende selv.

Telefonforkyndelse bør også kunne ske på arbejdspladsen, men kun for den pågældende selv. Den forkyndende myndighed skal således kunne rette henvendelse til arbejdspladsen og bede om at tale med den pågældende.

Den, der foretager forkyndelsen, må dog ikke oplyse over for arbejdsstedet, hvad henvendelsen angår.

Det er i øvrigt vigtigt, at den forkyndende myndighed sikrer sig, at personen, som myndigheden har rettet telefonisk henvendelse til, vedkender sig at være den person, der skal ske forkyndelse for. Myndigheden bør således foretage kontrol af den pågældendes fødselsdato. Det forekommer endvidere, at en person er registreret som ejer af flere af husstandens telefoner. F.eks. vil forældre ofte være registreret som ejere af deres børns mobiltelefoner. Endvidere benyttes telefoner med taletidskort i vidt omfang i Grønland, og ejeren af disse bliver alene registreret ved oprettelsen af nummeret. Ved en overdragelse sker der i langt de fleste tilfælde ikke en omregistrering af ejeren af taletidskortet. I disse tilfælde bør myndigheden være særligt opmærksom i forbindelse med identifikationen af den pågældende. Det samme gør sig gældende, når myndigheden foretager telefonforkyndelse på arbejdspladsen. Hvis den pågældende ikke vil oplyse sin identitet, eller hvis der i øvrigt er tvivl om den pågældendes identitet, må der således anvendes en anden forkyndelsesform.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 10

Det foreslås med ændringen af § 139, stk. 1, at ansatte ved retterne skal kunne foretage telefonforkyndelse uden særlig beskikkelse. Den gældende bestemmelse indeholder allerede hjemmel til, at polititjenestemænd og kommunefogeder kan foretage forkyndelse, herunder telefonforkyndelse, uden særlig beskikkelse.

Der henvises til pkt. 2.2.9 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 11

Det foreslås med ændringen af § 139, stk. 2, at stævningsmænd, der er beskikket af Politimesteren i Grønland, skal kunne foretage både stævningsmandsforkyndelser og telefonforkyndelser.

Det forudsættes, at den beskikkende myndighed i forbindelse med beskikkelsen instruerer den beskikkede i, hvordan den pågældende skal foretage

stævningsmandsforkyndelser og telefonforkyndelser, og i øvrigt vejleder den beskikkede med hensyn til dennes pligter.

Der henvises til pkt. 2.2.9 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 12

Det foreslås med ændringen af § 139, stk. 3, at politiet og retsformanden om nødvendigt skal have mulighed for at bemyndige en dertil egnet person til at foretage enkelte stævningsmandsforkyndelser og telefonforkyndelser. Den gældende bestemmelse indeholder allerede hjemmel til, at politiet og retsformanden kan bemyndige personer til at foretage stævningsmandsforkyndelser.

Det forudsættes, at den bemyndigende myndighed i forbindelse med bemyndigelsen instruerer den bemyndigede i, hvordan den pågældende skal foretage stævningsmandsforkyndelser og telefonforkyndelser, og i øvrigt vejleder den bemyndigede med hensyn til dennes pligter.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.9 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 13

Den foreslåede ændring af den grønlandske retsplejelovs § 420, stk. 1, har til formål at sikre, at der kan foretages edition i tilfælde, hvor der foreligger en krænkelse omfattet af § 2, stk. 1, nr. 1, i lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning, som sættes i kraft for Grønland ved kongelig anordning. Det vil bl.a. indebære, at der i sådanne tilfælde kan meddeles pålæg om at forevise eller udlevere oplysninger om, hvem der er indehaver af en bestemt e-mail-adresse.

Der henvises i øvrigt til pkt. 4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Til nr. 1

Forslaget om ophævelse af kriminallovens § 94, stk. 2, er en konsekvens af, at lov nr. 112 af 3. februar 2012 om tilhold, opholdsforbud og bortvisning sættes i kraft for Grønland ved kongelig anordning og derfor erstatter kriminallovens regler herom.

Der henvises i øvrigt til pkt. 4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Ændringen af kriminallovens § 173 er en konsekvens af, at det direkte referat til justitsministeren, som direktøren for kriminalforsorgen havde indtil den 6. maj 2015, blev ophævet ved cirkulæreskrivelse nr. 9286 af 30. april 2015. Dette indebærer, at Direktoratet for Kriminalforsorgen ikke længere omtales som Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgen, men alene som Direktoratet for Kriminalforsorgen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Det foreslås, at kriminallovens § 222, stk. 2, om hvilke former for magtanvendelse der kan anvendes af Kriminalforsorgen i Grønland overfor indsatte ved fuldbyrdelse af domme med anstaltsanbringelse, ændres, således at bestemmelsen ud over greb og stav kommer til at omfatte skjold og peberspray. Skub udgår derimod af bestemmelsen.

Skjold foreslås at kunne anvendes i de grønlandske institutioner til at pacificere en indsat, såfremt det er nødvendigt for at afværge truende vold, betvinge voldsom modstand eller for at hindre selvmord eller anden selvbeskadigelse. Skjold skal kun anvendes, når andre lempeligere midler har været forsøgt eller åbenbart vil være utilstrækkelige. Det forudsættes i den forbindelse, at Kriminalforsorgen i Grønland i overensstemmelse hermed i den grønlandske magtanvendelsesbekendtgørelse (bekendtgørelse nr. 1161 af 7. december 2009) fastsætter nærmere bestemmelser om brugen af skjold i de grønlandske institutioner.

Det forudsættes endvidere, at Kriminalforsorgen i Grønland fastsætter nærmere regler om anvendelsen af peberspray som magtmiddel i magtanvendelsesbekendtgørelsen. Der skal således fastsættes regler om, at der, før peberspray tages i brug mod en person, så vidt muligt skal ske orientering af den pågældende om, at institutionen har til hensigt at bruge peberspray, hvis ikke institutionens påbud efterkommes, og at det så vidt muligt skal sikres, at den pågældende har mulighed for at efterkomme påbuddet. Der skal endvidere fastsættes regler om, at institutionen så vidt muligt og i fornødent omfang skal tilbyde at afhjælpe gener, der er forårsaget af, at en

indsat har været udsat for peberspray. Der skal endelig fastsættes regler om, hvornår og af hvem peberspray kan bæres.

Selv om skub i medfør af kriminalloven er et lovligt magtmiddel i Grønland, er det bestemt i magtanvendelsesbekendtgørelsen, at skub ikke kan anvendes i de grønlandske institutioner. Det foreslås på den baggrund, at retstilstanden lovfæstes i kriminalloven, således at skub udgår af § 222, stk. 2, som lovligt magtmiddel.

Der lægges ikke med forslaget op til at ændre på, hvornår det vil være muligt at anvende magtmidler, jf. § 222, stk. 1, ligesom magtanvendelse fortsat ikke må gennemføres, hvis det efter indgrebets formål og den krænkelse og det ubehag, som indgrebet må antages at forvolde, ville være et uforholdsmæssigt indgreb, jf. stk. 3, og magtanvendelse skal fortsat foretages så skånsomt, som omstændighederne tillader, jf. stk. 4.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3

Bestemmelsen fastsætter i *stk. 1* lovens ikrafttrædelsestidspunkt. Det foreslås, at loven træder i kraft den [...]

I *stk. 2* fastsættes det, at lovens § 2, nr. 1, ikke finder anvendelse for overtrædelse af advarsler efter kriminallovens § 94, stk. 2, meddelt før lovens ikrafttræden. For sådanne overtrædelser finder de hidtil gældende regler anvendelse.

En sådan bestemmelse er nødvendig for at sikre, at overtrædelse af et tilhold, der er givet inden ikraftsættelse af lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning, fortsat efter lovens ikrafttræden vil være strafbart efter kriminalloven.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I retsplejelov for Grønland, lov nr. 305 af 30. april 2008, som ændret bl.a. ved lov nr. 740 af 25. juni 2014 og senest ved lov nr. 639 af 8. juni 2016, foretages følgende ændringer:

§ 54. Under domstolene hører:
1-15) ---

§ 55. Kredsretterne er 1. instans for kriminalsager, jf. § 54, nr. 2, skiftesager, jf. § 54, nr. 3, sager om umyndiggørelse og værgemål, jf. § 54, nr. 4, faderskabssager, jf. § 54, nr. 5, ægteskabs- og forældremyndighedssager, jf. § 54, nr. 6, notari-
alforretninger, jf. § 54, nr. 11, og søforklaringer, jf. § 54, nr. 12, i det omfang sagerne ikke i medfør af lovgivningen er henlagt til Retten i Grønland som 1. instans.

§ 57. Retten i Grønland er 1. instans for civile retssager, jf. § 54, nr. 1, sager om prøvelse af administrativt bestemt frihedsberøvelse, jf. § 54, nr. 7, sager om prøvelse af adoption uden samtykke, jf. § 54,

1. I § 54 indsættes efter nr. 14 som nyt nummer:

»15) Sager om prøvelse af afgørelser om tilhold, opholdsforbud og bortvisning.«

Nr. 15 bliver herefter nr. 16.

2. I § 55 ændres »og søforklaringer« til: »søforklaringer«, og efter »jf. § 54, nr. 12,« indsættes: »og sager om prøvelse af afgørelser om tilhold, opholdsforbud og bortvisning, jf. § 54, nr. 15,«.

3. I § 57, stk. 1, ændres »nr. 15.« til: »nr. 16.«

nr. 8, sager om forbud, bevissikring ved krænkelse af immaterialretigheder, arrest, tvangssalg og prøvelse af fogedforretninger, jf. § 54, nr. 9, registreringsvirksomhed (tinglysning), jf. § 54, nr. 10, udmeldelse af syns- og skøns mænd uden for retsplejen, for så vidt den ikke kan foretages af rigsombudsmanden, jf. § 54, nr. 13, optagelse af beviser, som ikke sker til brug for en verserende sag, jf. § 54, nr. 14, og andre sager, som i medfør af lovgivningen er henlagt til domstolene, jf. § 54, nr. 15.

Stk. 2-3. ---

§ 133. Forkyndelse kan ske i form af

- 1) stævningsmandsforkyndelse,
- 2) postforkyndelse eller
- 3) brevforkyndelse.

Stk. 2-4. ---

4. Efter § 129 indsættes:

»§ 129 a. Anvendelse af kommunikation pr. sms kan ske, hvis

- 1) der er tale om en efterfølgende bekræftelse på en telefonforkyndelse, eller
- 2) der er tale om en påmindelse til den, der skal give møde i retten, om tid og sted for det pågældende retsmøde.«

5. I § 133, stk. 1, nr. 2, ændres »postforkyndelse eller« til: »postforkyndelse,«.

6. I § 133, stk. 1, nr. 3, ændres »brevforkyndelse.« til: »brevforkyndelse eller«.

7. I § 133, stk. 1, indsættes som

nr. 4:

»4) telefonforkyndelse.«

8. I § 133 indsættes som *stk. 5* og *6*:

»*Stk. 5.* Telefonforkyndelse sker ved, at den meddelelse, der skal forkyndes, med eventuelle bilag telefonisk gives den pågældende, der forinden eller efterfølgende får tilsendt eller overdraget dokumentet og efterfølgende får tilsendt en bekræftelse på forkyndelsen. Ved telefonforkyndelse anses meddelelsen for forkyndt, hvis personen vedkender sig at være den person, der skal ske forkyndelse for, og personen må antages at have forstået telefonsamtalen. Forkyndelsen anses for sket den dag, meddelelsen telefonisk gives den pågældende.

Stk. 6. Forkyndelsesformerne i *stk. 1*, nr. 1-3, kan anvendes, når der skal ske forkyndelse for selskaber, foreninger, fonde og boer m.v. (juridiske personer).«

§ 134. Brevforkyndelse kan kun ske over for adressaten personligt, jf. dog § 131.

§ 139. Polititjenestemænd og kommunefogeder kan foretage forkyndelser uden særlig beskikkelse.

Stk. 2. Politimesteren beskikker i øvrigt for hver retskreds det nødvendige antal personer til som

9. I § 134 indsættes efter »Brevforkyndelse«: »og telefonforkyndelse«.

10. I § 139, *stk. 1*, indsættes som *2. pkt.*:

»Ansatte ved retterne kan foretage telefonforkyndelser uden særlig beskikkelse.«

11. I § 139, *stk. 2*, ændres »personer til som stævningsmand at foretage forkyndelser« til:

stævningsmand at foretage forkyndelser af retlige meddelelser. En forkyndelse er gyldig, selv om stævningsmanden har handlet uden for den retskreds, hvortil vedkommende er beskikket.

Stk. 3. Politiet eller retsformanden kan om nødvendigt bemyndige en dertil egnet person til som stævningsmand at foretage enkelte forkyndelser.

§ 420. Som led i efterforskningen af en lovovertrædelse, der er undergivet offentlig påtale, kan retten give en person, der ikke er mistænkt, pålæg om at forevise eller udlevere genstande (edition), hvis der er grund til at antage, at en genstand, som den pågældende har rådhed over, kan tjene som bevis, bør konfiskeres eller ved lovovertrædelsen er frataget nogen, som kan kræve den tilbage.

Stk. 2-5. ---

§ 94. ---

Stk. 2. Det samme gælder den, som trods advarsel, der er meddelt den pågældende af politiet inden for de sidste 5 år, trænger ind på

»stævningsmænd til at foretage stævningsmandsforkyndelser og telefonforkyndelser«.

12. I § 139, *stk. 3*, ændres »som stævningsmand at foretage enkelte forkyndelser« til: »at foretage enkelte stævningsmandsforkyndelser og telefonforkyndelser«.

13. I § 420, *stk. 1*, indsættes efter »offentlig påtale,«: »eller krænkelse som nævnt i § 2, *stk. 1*, nr. 1, i lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning«.

§ 2

I kriminallov for Grønland, lov nr. 306 af 30. april 2008, som ændret ved § 1 i lov nr. 735 af 25. juni 2014 og § 4 i lov nr. 103 af 3. februar 2016, foretages følgende ændringer:

1. § 94, *stk. 2*, ophæves.

nogen, forfølger denne med skriftlige henvendelser eller på anden lignende måde forulemper vedkommende.

§ 173. Ledelsen af Kriminalforsorgen i Grønland, der hører under Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgen, varetager fuldbyrdelsen af foranstaltninger fastsat efter denne lov, jf. dog §§ 177, 239 og 240.

§ 222. ---

Stk. 2. Magtanvendelse kan ske ved greb, skub og stav.

Stk. 3-5. ---

2. I § 173 udgår »Justitsministeriet,«.

3. I § 222, *stk. 2*, ændres »skub og stav« til: »skjold, stav og peterspray«.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den [...]

Stk. 2. Lovens § 2, nr. 1, finder ikke anvendelse for overtrædelse af advarsler meddelt før lovens ikrafttræden. For sådanne overtrædelser finder de hidtil gældende regler anvendelse.